

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Institut sociologických studií

Hodnocení bakalářské práce – posudek oponentky

Název práce: Starší osoby na trhu práce v ČR: Proč (ne)pracovat v důchodovém věku

Autorka: Pavlína Jandová

Vedoucí práce: Mgr. Miriam Kotrusová, PhD.

Oponentka: Ing. Bohumila Čabanová, PhD.

Aktuálnost tématu: Situace starších osob na trhu práce, popřípadě jejich pracovní aktivity v důchodovém věku je poměrně častým tématem závěrečných prací studentů společenských oborů. Studentka Jandová si ze všech možných přístupů k tématu vybrala zajímavé téma důvodů (ne)participace osob pobírajících starobní důchod na trhu práce. **Poznatky získané studiem dostupné literatury a dat doplnila o vlastní šetření, což považuji za přínos práce.**

Cíle práce a jejich naplnění

Hlavním cílem práce formulovaným autorkou v úvodu textu na str. 12 je „*porozumět motivaci osob v důchodovém věku k setrvání v zaměstnání nebo naopak k odchodu z trhu práce*“. Stejný cíl je uveden a dále specifikován i na straně 20 v kapitole č.3 nazvané Empirická část – cíle práce a výzkumné otázky (zařazení této kapitoly do textu úplně nerozumím. Má jen dvě stránky a její obsah mohl být podle mého názoru vypořádán například v kapitole 1.)

Cíle práce byly podle mého přesvědčení naplněny na velmi solidní úrovni.

Metodologie

Metodám použitým při výzkumu a sběru dat je věnována kapitola 4. Je zpracována kvalitně, za použití odborné literatury. Zároveň se však metodologie týká moje jediná pochybnost. Autorka označuje metodu sběru dat za expertní šetření. Jedná se přitom (jestli jsem text správně pochopila) o hloubkové rozhovory s osobami, které splňují předem stanovená kritéria (pobírají starobní důchod a zároveň buď jsou, nebo nejsou výdělečně činní). Jsou to ale experti? Stávám se expertem ve vztahu k určitému jevu jenom tím, že ho prožívám?

Žádným způsobem však nechci polemizovat se získanými daty a poznatky, které jsou podle mě zajímavé a validní.

Obsah práce

Práce je členěna do 6 kapitol, úvodu a závěru. V první části autorka vymezuje výzkumný problém, zamýšlí se nad individuálním i společenským pojetím stáří a vlivem prodloužení pracovní aktivity starších osob na průběh stárnutí.

Druhá kapitola je věnována důležitým pojmům a konceptům přístupu ke stáří. Opírá se o řadu prací odborníků, kteří se dlouhodobě otázkami stáří a stárnutí ve společnosti zabývají. O třetí a čtvrté části práce byla již zmínka v předchozí části posudku.

Pátou kapitolu lze považovat za zásadní část bakalářské práce. Autorka analyzuje jednotlivé faktory ovlivňující motivaci starších osob k setrvání na trhu práce. Navazuje na vymezení výzkumného problému a zabývá se jak společenskými, tak individuálními aspekty vybraného společenského jevu. Postupně se zabývá sociálně politickými opatřeními státu, která tuto motivaci významně ovlivňují (důchodová politika, pracovní právní vztahy) a dále oblastmi životního stylu a individuálních dispozic zvolené skupiny seniorů. Důsledně přitom pracuje jak se sekundárními daty z existujících odborných publikací, tak s poznatky z vlastního výzkumu. Práce je tak zajímavá a informačně přínosná.

V poslední části práce autorka rekapituluje nejdůležitější zjištění a výsledky vlastního šetření.

Formální úprava práce

Bakalářská práce je také po formální stránce velmi dobře zpracovaná. Je napsaná čtivě, bez gramatických a stylistických prohrěšků, jazykem vhodným pro odborný text. Poznámkový aparát odpovídá formátu bakalářské práce, seznam literatury a zdrojů informací je součástí práce.

Celkové hodnocení práce:

Bakalářská práce studentky Pavlíny Jandové splňuje požadavky kladené na tento druh odborného textu. Doporučuji ji proto k obhajobě a **navrhuji hodnotit jako výbornou/ velmi dobrou podle výsledku obhajoby.**

V Praze, 10.6.2012

Bohumila Čabanová